

De Wmo en de decentralisaties

Presentatie
Alice Makkinga
Adviseur programma
Aandacht voor Iedereen

{ Programma Aandacht voor iedereen }

Inhoud

- Landelijk programma Aandacht voor iedereen
- Belangrijke maatschappelijke trends?
- Belangrijkste wettelijke ontwikkelingen?
 - Hervorming langdurige zorg
 - Nieuwe wetsvoorstel Wmo
 - Jeugdwet
 - Participatiewet
- Gevolgen van de decentralisaties voor cliënten en samenleving
- Burgerkracht

{ Programma Aandacht voor iedereen }

Wat is het programma 'Aandacht voor Iedereen'?

- ❑ Landelijk programma cliëntenorganisaties, financiering VWS
- ❑ Doelen: informeren van cliëntenorganisaties; stimuleren van netwerken; agenderen van thema's; informeren van gemeenten
- ❑ Onderdelen: regionale adviseurs; nieuwsbrief; kennisdossiers
- ❑ Rollen naar Wmo-raden: bieden van informatie; meedenken over inhoudelijke standpunten; helpen bezinnen op rolopvatting
- ❑ Website: www.aandachtvooriedereen.nl

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

Belangrijke maatschappelijke trends

- ❑ Maatschappelijke trends: terugtrekkende overheid; nadruk eigen verantwoordelijkheid en zelfregie; participatie/meedoen
- ❑ Inhoudelijke trends: vermaatschappelijking van zorg; langer zelfstandig thuis wonen; Wijkniveau
- ❑ Politieke trends: beperken stijging overheidsuitgaven; decentralisatie van taken naar gemeenten; regionale samenwerking gemeenten
- ❑ Ratificatie VN-verdrag – inclusief beleid

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

Belangrijkste wettelijke ontwikkelingen?

Vijf grote veranderingen:

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Wet langdurige zorg (Wlz) i.p.v. AWBZ
- Jeugdwet
- Passend onderwijs
- Participatiewet

<http://nieuwsuur.nl/onderwerp/636356-minder-bezuinigingen-op-de-zorg.html>

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

Hervorming langdurige zorg, kernpunten

- Ondersteuning en participatie uit AWBZ en gaat naar gemeenten (Wmo)
 - Kortdurend verblijf
 - Dagbesteding/dagopvang
 - Extramuraal begeleiding
 - Beschermd wonen
- AWBZ wordt Wet langdurige zorg. Intensieve 24-uurszorg
- Behandeling, verpleging en persoonlijke verzorging naar Zorgverzekeringswet. Taak wijkverpleegkundige

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

6

ieder(in)

PerSaldo

Oogvereniging

Nieuwe Wmo: aantal kernpunten

Doel: mensen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen *zo lang mogelijk thuis* laten wonen door *maatschappelijke ondersteuning*

Maatschappelijke ondersteuning:

- 1) Compensatieplicht wordt vervangen door de (breder geformuleerde) resultaatverplichting
- 2) Gemeente moet mantelzorg en vrijwilligerswerk ondersteunen
- 3) Algemene voorzieningen moeten toegankelijk zijn voor iedereen
- 4) Gemeente zorgt voor clientondersteuning
- 5) Gemeente is verantwoordelijk voor kwaliteit en continuïteit van voorzieningen
- 6) Algemene voorzieningen zijn voorliggend op maatwerkvoorziening
- 7) Individuele voorzieningen voor mensen die niet op eigen kracht, niet met mantelzorg, niet met alg. voorzieningen in staat zijn tot zelfredzaamheid of participatie

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

mezzo

PerSaldo

PlatformVG

Oogvereniging

Jeugdwet

Jeugdwet ;

Gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp

- Knelpunt huidig systeem : aanbodgericht
- Transformatie en transitie: eigen kracht, meer preventie, normaliseren, integrale aanpak
- Verbinding met zorg, onderwijs, ondersteuning etc.

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

8

PerSaldo

PlatformVG

Oogvereniging

Participatiewet

- Doel: mensen met een beperking kansen bieden op de arbeidsmarkt
- Samenvoeging wetten gericht op max. arbeidsparticipatie (WWB, Wsw, Wajong)
- Gemeente: mensen naar werk of andere vorm van maatschappelijke ondersteuning begeleiden (maatwerk)
- Afspraken sociale partners. 100.000 extra banen bij bedrijven en 25000 bij de overheid
- Wajong: blijft (volledig en duurzaam niet kunnen werken)
- Sociale werkbedrijven: huidige mensen houden bestaande rechten en plichten
- Beschut werken

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

9

PerSaldo

PlatformVG

Oogvereniging

Wat betekent de decentralisatie voor cliënten

- Beperken hulpmiddelen
- Langer zelfstandig thuis wonen
- Bezuinigingen en beperken huishoudelijke hulp (schoonmaken, opruimen)
- Begeleiding (dagbesteding, dagstructuur inclusief vervoer, kortdurend verblijf)
- PGB onder strikte voorwaarde
- Beroep op eigen netwerk / sociale omgeving

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

10

Maatschappelijke gevolgen

- ❑ Cliënt: minder rechten (claimen) en meer maatwerk; meer eigen verantwoordelijkheid – ook tav leefomgeving; zelfredzaamheid; stimuleren tot maatschappelijke participatie; cliënt is ook burger
- ❑ Gemeente: sturende rol; nadruk eigen kracht; creatieve verbindingen tussen domeinen; inkoopbeleid cruciaal
- ❑ (welzijns- en zorg)instelling: onzekere positie; (her)formuleren aanbod; positioneren (samenwerken, concurreren); sociale wijkteams, integraal werken, van zorgen voor naar zorgen dat...
- ❑ Belangenbehartiging (standpunten, acties)

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

11

Van verzorgingsstaat naar burgerkracht

Civil society:

- Krachten en talenten van burgers benutten voor het realiseren van veranderingen in de samenleving.
- 'De vitale samenleving bestaat al'

Vrijwilligerswerk,

- Informeel, individueel, ongeorganiseerd, georganiseerd. (vrijwilligersorganisaties, sport, zorg)

Motieven:

- Maatschappelijk nuttig maken, sociale contacten, ontspanning, zelfontplooiing.
- Burgerprojecten

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

12

Burgerprojecten

LPGGz

Burgerprojecten

- Collectief initiatief van betrokken burgers :
 - vergroten van de leefbaarheid van wijk of dorp
 - vernieuwen van het aanbod van welzijn en zorg
 - bevorderen dat mensen met een beperking kunnen meedoen aan de samenleving.

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

13

Burgerinitiatief

LPGGz

Burgerinitiatief

- Verzamelwoord voor allerlei initiatieven, projecten van burgers.

Kenmerk:

- Van 'onderop' georganiseerd op basis van behoefte.
- Voorwaarde : gemeente biedt voldoende ruimte

Voorbeelden:

Klussendienst, vervoersdienst, ruilkringen, woongroepen, zorg coöperatie ; ouderinitiatieven; exploitatie publieke voorzieningen : bibliotheek, speelplaatsen; wijkonderneming; zelfregiecentrum.

Kortom

- Burgers nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor hun eigen leven en hun leefomgeving.

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

14

ieder(in)

LPGGz

PerSaldo

Oogvereniging

[Http://www.youtube.com/watch?v=LqCDHLpdXwk](http://www.youtube.com/watch?v=LqCDHLpdXwk)

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

LPGGz

mezzo

PerSaldo

PlatformVG

Oogvereniging

Discussiepunten – meningen

- Ook mensen met een beperking kunnen hun talenten inzetten voor anderen
- Ouderen worden nu gepamperd door professionals
- Tegenprestatie in ruil voor een uitkering is prima
- Dankzij de economische crisis en de terugtrekkende overheid komen er steeds meer vrijwilligers beschikbaar
- Mensen willen zich wel inzetten voor vrijwilligerswerk als het maar tijdelijk is en om een concreet verbeterproject gaat.

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

16